

ци), обаче български-тъ родолюбци другоаче мислѣхъ, други кроежи кроехъ; тѣ мислѣхъ да направѣтъ приврѣменно сжединение-то съ нея. Мислѣше се, откакъ се припознае папа-та за началникъ на Черкова-та и откакъ, съ сждѣйствие-то на Наполеона, Висока-та Потра припознае българския народъ за особенъ, отдѣленъ отъ грѣцкия и се урѣди Българска та Черкова, при сгоденъ случай, българе-тъ да се откажѣтъ и отъ папа-та, както по-късно се отрѣкохъ отъ него и повечето армено-католици, както нѣкога-си и нѣкои български царѣове така чинѣле. Друго е питаніе-то да ли такова мислѣние, такова предпологание е било възможно, или пакъ нѣкои непредвидѣни лошави сѣтнини сж щѣле да послѣдватъ ⁽⁸³⁾.

Малцина бѣхъ ония българе, които разбирахъ що е уния съ Римо-Католическа-та Черкова, ала на-скоро се представи случай да се запознаятъ хора-та съ нея. Поради не-търпими-тъ вече злосторства на грѣцко-то духовенство, прѣзъ мѣсець Юлія 1859 год. жители-тъ на града Кукушъ, на-близо до Солунъ, се обявихъ за униати. За да ги отвѣрне отъ сжединение-то съ Римска-та Черкова, грѣцка-та патриархия имъ назначи за владика българинъ-тъ

⁽⁸³⁾ Нито Драганъ Цанковъ, нито сжтрудници-тъ и дописници-тъ му въ вѣстникъ *България*, нито ония, които сж одобрявале негово-то мнѣние и сж биле сж-гласни съ него за сжединение-то съ Римо-Католическа-та Черкова, сж чинѣле това по вѣроисповѣдно убѣждение, или по нѣкакви користни цѣли, нѣ по нужда, по неволя, понеже бѣше немислимо другоаче да се постигне цѣль-та, — да се припознае Българска-та Черкова за самостоятелна, а българския народъ — за отдѣленъ отъ грѣцкия. (Спомена се по-горѣ, че Римо-Католическа-та Черкова е очаквала и очакваще облаги отъ Българско; това е така, защото Лазаристи-тъ (едно общество — орденъ, на католически свещеници) се опитахъ, и прѣди появявание-то на вѣстника *България*, нѣкакъ-си тайно, неусѣтно да напомнявѣтъ за черковни-тъ сношения на нѣкогашни-тъ български царѣове съ римски-тъ папи. Това тѣ сторихъ чрезъ нѣкои българ-ета ученици въ френско-то училище на Бебекъ, което бѣхъ основале и управлявахъ Лазаристи-тъ. На тия невинни момчета учители-тъ имъ бѣхъ дале да преведѣтъ нѣкакви-си „документи по българска-та черковна история“, — за сношения-та на нѣкогашни-тъ български царѣове съ римски-тъ папи. Тия документи се и напечатяхъ въ мѣсецослова на Българска-та Книжнина за 1859 година. Нѣ щомъ се узна, че тия документи сж изопачени или подправени, настоятелство-то на Българска-та Книжнина тутакси епрѣ разнасяние-то на мѣсецослова и отъ всички-тъ книги се отрѣзахъ листове-тъ, на които бѣхъ напечатани казани-тъ документи. Тоя мѣсецословъ се напечати въ печатница-та на Д. Цанковъ и Б. Мирковъ. И въ мѣсецослова за 1857 год., който бѣше издаденъ и се продаваше за въ полза на Българска-та Книжнина, бѣше помѣстена една кратка българска история, написана отъ Д. Цанкова, въ която тожже бѣхъ прокарани нѣкакви католически вглагове. Тоя мѣсецословъ бѣше напечатанъ въ печатница-та на *Цариградския Вѣстникъ*, на която ступанинъ бѣше Александръ С. Б. Екзархъ. Обаче мислѣта за уния-та захвана явно да се разпространява слѣдъ появявание-то на вѣстника *България*, още прѣди да се изхвърли име-то на грѣцкия патриархъ изъ български-тъ храмове.